

Vlaanderen
verbeelding werkt

Beleidsbrief Onroerend Erfgoed 2019

ingediend door Geert Bourgeois,
Minister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed

Vlaanderen
verbeelding werkt

VIJF STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

SD1 Consequent uitvoeren van de regelgeving

SD2 Delen van verantwoordelijkheid

**SD3 Verzekeren van transparante
besluitvorming**

SD4 Investerings aanwenden als hefboom

SD5 Bijdragen aan duurzame ontwikkeling

UITVOEREN VAN DE REGELGEVING

Vlaanderen
verbeelding werkt

Samen met erkende actoren

- 209 erkende archeologen;
- 2.390 erkende metaaldetectoristen;
- 14 erkende onroerendergoeddepots;
- 19 erkende onroerendergoedgemeenten;
- 25 erkende intergemeentelijke onroerendergoeddiensten.

Evaluatie en bijsturing van de regelgeving

- 2017: conceptnota aanpassing Onroerenderfgoeddecreet na evaluatie
- 8 juni 2018: tweede evaluatierapport archeologieregelgeving (Evaluatie 2019: focus op 'uitgestelde vooronderzoeken')
- 2018: goedkeuring aanpassing Onroerenderfgoeddecreet + traject aanpassing Onroerenderfgoedbesluit
 - procedurele verbeteringen
 - bijsturen premiestelsel
 - optimalisatie archeologisch traject

STRATEGISCHE DOELSTELLING 2

DELEN VAN VERANTWOORDELIJKHEID

Vlaanderen
verbeelding werkt

Een klantgerichte en flexibele overheid

- Constructief, proactief en consequent handelen;
- Digitalisering van de dienstverlening, centrale klantendienst en vernieuwde regiowerking;
- Heerlijk Heldere communicatie (beschermingsbesluiten);
- Vernieuwde website;
- Portfolio van representatieve erfgoedprojecten.

Begeleiding lokale besturen

- Netwerk van erkende onroerenderfgoedgemeenten en IOED'en;
- In kaart brengen van de noden van de lokale besturen;
- Begeleiding bij inventariseren van erfgoed door lokale overheden.

Samenwerken met partners

- Ondersteuning van Herita en Monumentenwacht op basis van meerjarige resultaatsverbintenissen, en van CRKC;
- Ondersteuning van vzw Bedevaart naar de Graven aan de IJzer op basis van Memoriaaldecreeet;
- Facultatieve subsidie aan Forum Vlaamse Archeologie.

Vernieuwde strategie Herita

- Ontwikkelen van Herita-sites en optimaliseren van exploitaties;
- Delen van kennis en expertise via een nieuw digitaal platform;
- Nieuwe lidmaatschapsformule met Open Monumentenkaart;
- Inzetten op vaste sectormomenten.

Draagvlak voor onroerend erfgoed

- Draagvlakonderzoek;
- Projectsubsidie archeologisch sythese-onderzoek;
- Onderzoek archeologische kennisontsluiting;
- Onroerenderfgoedprijs;
- Europese landschapsprijs.

Werelderfgoed

- Uitstel voor dossiers militaire begraafplaatsen en monumenten WOI en Koloniën van Weldadigheid;
- Kandidaat-dossier voor Nationaal Park Hoge Kempen ingediend;
- Onderzoek bufferzones.

Het Europees jaar van het Cultureel Erfgoed

- Samenwerking met het departement Cultuur, Jeugd en Media, Faro en Herita;
- initiatieven met als doel kennisuitwisseling en netwerking binnen het erfgoedveld te stimuleren en het draagvlak voor erfgoed en erfgoedzorg te verhogen

STRATEGISCHE DOELSTELLING 3

VERZEKEREN VAN EEN TRANSPARANTE BESLUITVORMING

Inventarissen

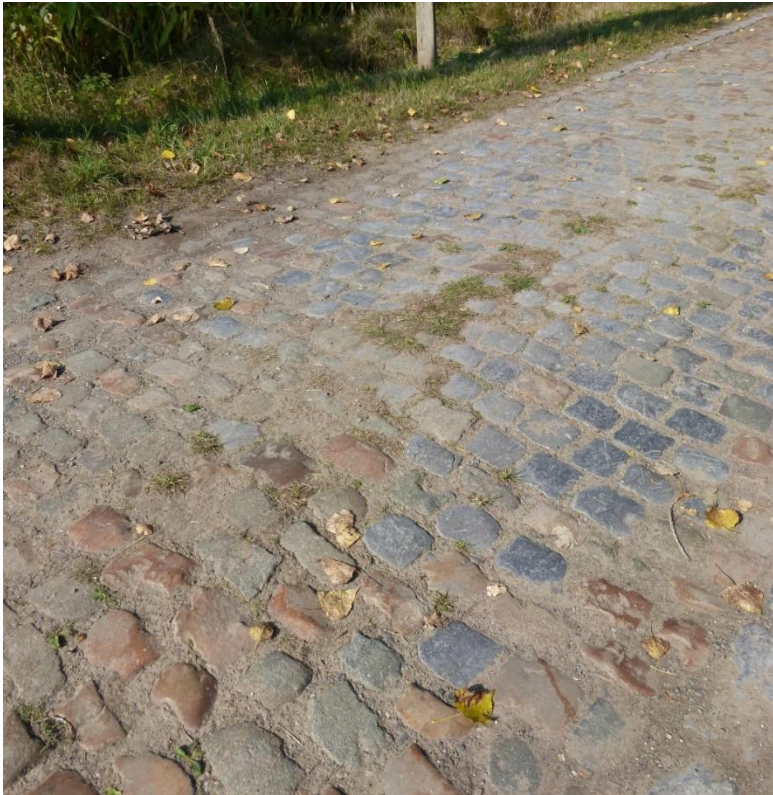
- Aanvulling inventarissen, afronding grote (her)inventarisatieprojecten ;
- vaststelling inventaris bouwkundig erfgoed in de provincies Antwerpen en Vlaams Brabant;
- Cyclische actualisatie van kaart van gebieden waar geen archeologie te verwachten valt;
- Vaststelling van verschillende gebieden uit de Landschapsatlas afgestemd op AGNAS-

Doelmatigheidsanalyse beschermingsinstrumentarium

- Rapport met algemeen kader van 80 jaar beschermingsbeleid (2017);
- 2018: afronding deelpakketten 'gevels en bedaking' en 'archeologische sites';
- 2019: afronding deelpakket 'bouwkundige gehelen';
- Rapporten omvatten aanbevelingen die zullen worden omgezet in een actieplan.

Beschermingen

- Voorlopige beschermingen:
 - 44 monumenten;
 - 5 archeologische sites;
 - 2 varend erfgoed;
 - 1 stads-of dorpsgezicht.
- Definitieve beschermingen:
 - 90 monumenten;
 - 5 archeologische sites;
 - 2 varend erfgoed;
 - 1 stads- of dorpsgezicht.

Proefprojecten onroerenderfgoedrichtplannen

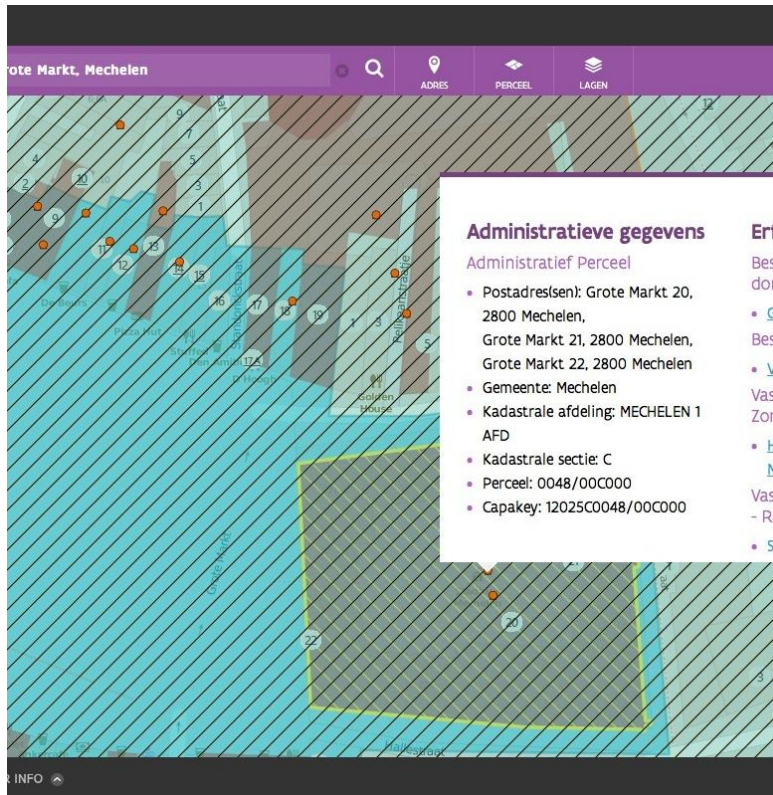
- Project mergelgroeven: akkoord over de ambities;
- Proefproject hoogstamboomgaarden: afronding visietraject;
- 2019: 2 onroerenderfgoedrichtplannen zullen worden voorgelegd aan de Vlaamse regering.

Afwegingskaders en handleidingen

- Afronding en voorbereiding van diverse afwegingskaders, waaronder zonne-energie in erfgoedcontext;
- Gerichte communicatie over dit instrument;
- Monitoring en evaluatie van de toepassing;
- Diverse handleidingen, o.m. over het beheer van erfgoedwaarden in het patrimonium van sociale huisvestingsmaatschappijen.

Radicaal digitaal

- Het agentschap zet verder in op de digitalisering van kernprocessen en digitale ontsluiting van gegevens
- 2018: aanvraag uitbetaling erfgoedpremie, aanvraag onderzoekspremie, toelatingsaanvragen, opvolgen status van aanvragen, melden van metaaldetectievondsten;
- 2019: vernieuwde inventaris, toepassing voor natrekken rechtsgevolgen op bepaalde percelen ...

Handhaving

- Handhavingsdatabank online;
- 2018: 23 raadgevingen, 57 aanmaningen, 2 verslagen van vaststelling, 82 processen-verbaal, 8 herstellvorderingen, 5 stakingsbevelen, 2 geldboetes;
- 1ste PV voor varend erfgoed, eerste 2 schadevergoedingen voor het maatschappelijk verlies aan erfgoedwaarden;
- Eerste Inspectieplan onroerend erfgoed heeft oog voor meer proactief handhaven + actieve monitoring;
- Eerste bekwaamheidsbewijzen voor gemeentelijke verbalisanten.

STRATEGISCHE DOELSTELLING 4

INVESTERINGEN ALS HEFBOOM AANWENDEN

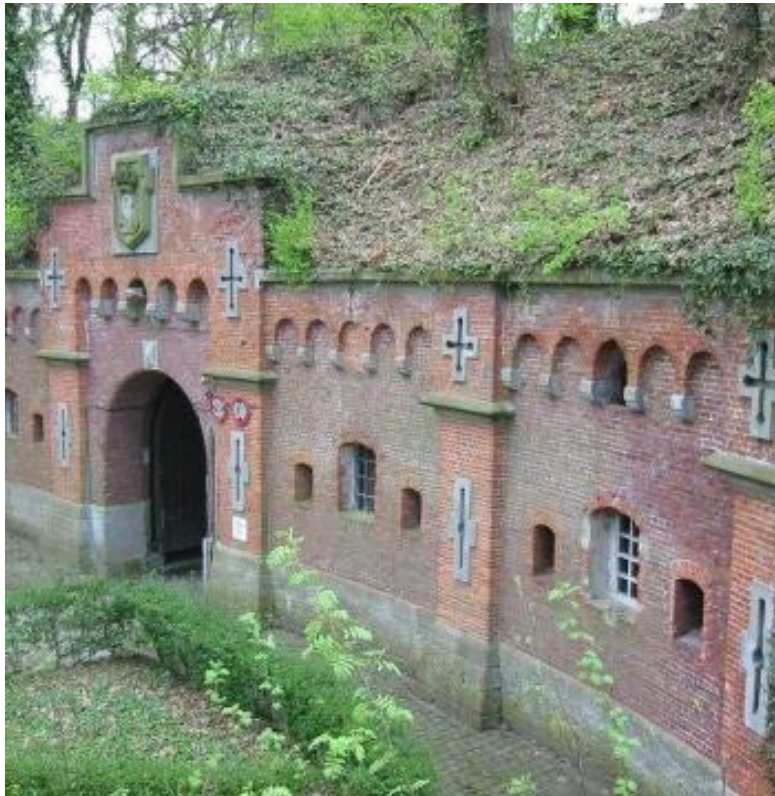
Vlaanderen
verbeelding werkt

Optimalisatie en diversificatie van het financieringsstelsel

- Bijsturingen regelgeving en financiële inspanningen dragen bij aan de verdere afbouw van de wachtlijst;
- Doorvertaling afspraken in de conceptnota 'Aanpassing Onroerendergoeddecreet naar aanleiding van de ex-post evaluatie', met onder meer herziening premiepercentages;
- Streven naar een meer kostenbewuste toepassing van de premierregelgeving, met onder meer doelmatig inzetten van beheersplannen;
- Optimalisatie van vermindering personenbelasting en gerichte communicatie over het vernieuwde fiscale instrumentarium.

Nieuwe financieringsinstrumenten

- Geleidelijk succes van de erfgoedlening en de nieuwe fiscale instrumenten;
- Verder opdrijven van het investeringsvolume van de Vlaamse Erfgoedkuis;
- Meerjarenpremie-overeenkomsten (2018):
Sint-Jacobskerk
Antwerpen, belfort en
lakenhal Ieper, kasteel
Horst, begijnhof Lier, Sint-
Katharinakerk Hoogstraten,
Fort 4 Mortsel.

STRATEGISCHE DOELSTELLING 5

BIJDRAGEN AAN DUURZAME ONTWIKKELING

Vlaanderen
verbeelding werkt

Duurzaam ruimtegebruik en ruimtelijke kwaliteit

- Beleidsplan Ruimte Vlaanderen;
- Geïntegreerde beheersplannen;
- Opvolging Meesterproef Erfgoed en Herbestemming;
- Projectbureau Herbestemming Parochiekerken: 2 bijkomende projectoproepen;
- Programma 'Toekomstgericht herbestemmen';
- Colloquium met landschap als beleidsthema.

Bijdragen aan duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

- Gerichte opleiding voor restauratie-architecten;
- CO2-simulatietool en monitoringdatabank voor onroerend erfgoed;
- Afstemming met de Woningpas;
- EPC+ uitbreiden met erfgoedluik;
- Aandacht voor duurzaamheid doorvertalen in alle aspecten van de dienstverlening.

Maatschappelijke waarde van onroerend erfgoed

- Implementatie Faro-conventie: beleidsaanbevelingen, inspiratiedag voor gemeentelijke erfgoedcellen en IOED, Farovriendelijker maken van de regelgeving;
- Onderzoek naar betalingsbereidheid + handleiding waarin de toepassing van de bevindingen wordt toegelicht.

Vlaanderen
verbeelding werkt

